

GROEN EN SOCIAAL

GROENLINKS

BEEKDAELEN

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2018-2022

INLEIDING

De gemeenten Onderbanken, Nuth en Schinnen gaan op 1 januari 2019 samen verder als één nieuwe gemeente: Beekdaelen. Maar voor het zover is zijn er herindelingsverkiezingen. GroenLinks Beekdaelen doet mee aan deze verkiezingen.

Door de herindeling zal de aandacht in de komende raadsperiode veel gaan naar het herindelingsproces. Het herindelingsproces heeft in de voorbereiding al veel tijd geveerd en zal na de inwerkingtredingsdatum ook nog zeker 2 tot 4 jaar duren. Zo zal de noodzakelijke beleidsharmonisatie de nodige aandacht van de raad vragen; alle beleid zal (opnieuw) door de gemeenteraad van Beekdaelen moeten worden vastgesteld; het beleid van de oude gemeenten is immers niet meer van toepassing. Wij zien hier als onze taak om te zorgen dat er géén verschraving zal optreden: Wij gaan voor een groen en duurzaam Beekdaelen.

Ook kent de nieuwe gemeente Beekdaelen door de herindeling naast een groter inwonertal ook een grotere oppervlakte en een groter aantal kernen dan de drie oude gemeenten. Zo'n nieuwe gemeente kan op grote afstand van gemeenschappen komen te staan. Wij zien het dan ook als onze taak om te zorgen dat de gemeente als eerste overheid op adequate wijze de burgers en gemeenschappen betrokken houdt. Omgekeerd is het evenzeer van belang om als gemeente betrokken te zijn bij alle gemeenschappen. Dat vraagt om actief kernenbeleid van de nieuwe gemeente Beekdaelen. Ook de raad is daarbij een schakel met een eigen bijdrage. Wij gaan voor een leefbaar en sociaal Beekdaelen.

Beekdaelen zit vol met verrassend erfgoed. Ieder dorp heeft een rijke historie en eigen verenigingsleven. Daar zijn wij trots op en daar zorgen wij goed voor. Het is daarbij ook belangrijk dat Beekdaelen goed samenwerkt met de omliggende gemeenten. Wij zien het daarbij als onze taak om te zorgen dat de gemeente luistert naar haar burgers. Ruimte voor de burgers om mee te bepalen over de plek waar ze leven, wonen, werken en ontspannen. Daarbij is veel ruimte voor verschillen in de samenleving. Wij gaan voor een open en gastvrij Beekdaelen.

Inhoud

1. Het kan anders. Het moet anders. Ook in Beekdaelen	4
Zes programmapunten voor 2018-2022.....	5
2. De sociale gemeente.....	6
2a. Jeugd en Onderwijs.....	7
2b. Jeugdzorg	9
2c. Zwem-, speel- en sportvoorzieningen.....	10
2d. Boerenbedrijf	11
2e. Duurzame economie en werk.....	11
2f. Inkomen en uitkering	12
2g. Eerlijk delen.....	13
2h. Zorg en welzijn	14
2i. Duurzaam wonen.....	15
3. De groene gemeente	17
3a. Schone en gezonde leefomgeving.....	18
3b. Afval = grondstof in een circulaire economie	20
3c. Verkeer en vervoer	20
3d. Natuur en groen.....	21
3e. Schoon en veilig water	22
3f. Een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving.....	23
4. De open gemeente.....	25
4a. Dorpsidentiteit.....	26
4b. Diversiteit: iedereen is anders	26
4c. Verenigingsleven, kunst en cultuur	27
4d. Veilig en schoon	28
4e. Internationaal	28
4f. Dienstverlening	29
4g. De gemeentelijke organisatie.....	30

1. HET KAN ANDERS. HET MOET ANDERS. OOK IN BEEKDAELEN

GroenLinks Beekdaelen staat voor verandering. Wij staan voor een nieuwe manier van politiek bedrijven. Voor een politiek waarin niet de winst op korte termijn centraal staat, maar ons gemeenschappelijke belang op de lange termijn. Wij staan voor eerlijk delen in plaats van hardvochtig bezuinigen. Wij staan voor verbinding, vertrouwen en hoop, in plaats van verdeeldheid.

De sociale gemeente

GroenLinks Beekdaelen wil dat iedereen in onze gemeente een fatsoenlijk bestaan kan opbouwen. Iedereen moet kunnen meedoen, via een betaalde baan, vrijwilligerswerk of op school. Als het mensen zelf niet lukt om een baan te vinden, dan vinden wij dat de gemeente moet helpen. Als je je baan verliest of ziek wordt, moet er een goed sociaal vangnet zijn. Beekdaelen laat mensen nooit in de steek. GroenLinks Beekdaelen vindt ook dat ieder kind een goede start en een eerlijke kans verdient. Om goed te kunnen leren op school, maar ook om te ontdekken wat zijn of haar dromen zijn. En in de zorg staan niet regels en structuren centraal, maar aandacht voor de mens. Er is ruimte om te kijken naar wat mensen kunnen en wat zij zelf willen. Bovendien zorgen we ervoor dat iedereen kan wonen in een betaalbaar huis.

De groene gemeente

GroenLinks Beekdaelen wil dat onze kinderen kunnen opgroeien in groene en gezonde dorpen. Wij willen dat kinderen zorgeloos buiten in het groen kunnen spelen en schone lucht kunnen inademen. Daarom kiezen wij voor schoon vervoer zonder uitstoot, voor mooie groene parken met ruimte om te spelen en te sporten en voor energiezuinige huizen. Als we kiezen voor schone, groene en gezonde oplossingen, geven we straks een gezonde planeet en een evenwichtig klimaat door aan onze kinderen.

De open gemeente

GroenLinks Beekdaelen heeft vertrouwen in mensen. Wij geloven dat ieder mens zelf van wat van zijn of haar leven wil maken en zelf wil bijdragen aan de eigen omgeving. Daarom geven wij ruimte aan betrokken burgers die hun omgeving groener, mooier of schoner willen maken. Daarom geven wij vertrouwen aan docenten, verpleegkundigen en andere professionals die mensen helpen. En daarom geven wij ruimte aan de wensen en mogelijkheden van mensen zelf, in plaats van de regels en structuren van organisaties blindelings te volgen.

ZES PROGRAMMAPUNTEN VOOR 2018-2022

De zes belangrijkste punten in dit verkiezingsprogramma zijn:

2. DE SOCIALE GEMEENTE

GroenLinks Beekdaelen kiest voor een gemeente waarin we eerlijk delen. In onze gemeente krijgt iedereen een eerlijke kans op goed werk, een fatsoenlijk inkomen en een betaalbare woning. Wij zorgen ervoor dat iedereen gebruik kan maken van menselijke zorg en het allerbeste onderwijs.

Eerlijke kansen

Wie je ouders zijn, mag niet bepalen hoe ver je kunt komen of hoe groot je kunt dromen. Ieder kind verdient een goede start. Ons onderwijs moet er daarom op zijn gericht om de achterstanden waarmee kinderen beginnen, weg te werken en zo de talenten van kinderen verder te ontwikkelen. Geen enkele jongere mag voortijdig afhaken of worden afgeschreven. Iedereen die leerplichtig is, zit of op school, of volgt een leerwerktraject. Op school en daarbuiten geven wij kinderen de ruimte met voldoende sport- en speelvoorzieningen.

Soms komen kinderen of jongeren in zulke grote problemen dat zij hulp nodig hebben. GroenLinks Beekdaelen vindt dat jeugdzorg snel moet kunnen optreden, omdat zo veel leed kan worden voorkomen. Wij vinden wachtlijsten echt onacceptabel. De zorg moet goed aansluiten bij wat kinderen en jongeren nodig hebben. Daarom moeten kinderen en hun ouders ook zélf een stem hebben in het zoeken naar de beste oplossing.

Iedereen doet mee

Voor ieder mens is het belangrijk om te werken of om op een andere manier het gevoel te hebben 'een steentje bij te dragen' aan de samenleving. GroenLinks Beekdaelen wil dat iedereen kan meedoen. Via betaald werk, school, mantelzorg of vrijwilligerswerk. Als dat niet lukt, is het taak van de overheid om mensen te helpen, bijvoorbeeld met extra ondersteuning of begeleiding. Ons uitgangspunt is altijd: minder regels en meer vertrouwen in de keuzes van mensen zelf. Wij willen af van de onnodige, 'pesterige' regels voor mensen met een bijstandsuitkering. Wij vinden dat zij meer mogen bijverdienen en willen dat er minder dwang wordt opgelegd.

Menselijke zorg

Ouderen en mensen met een beperking verdienen menselijke zorg. GroenLinks Beekdaelen wil dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen in hun eigen, vertrouwde omgeving. In de zorg staan mensen die hulp nodig hebben centraal, met hun eigen talenten en hun eigen behoeften. Dát moet het uitgangspunt zijn, in plaats van de regels van de gemeente of de bevoegdheden van de afdelingen.

Wij vinden ook dat de zorg breder moet zijn dan alleen het beter maken van de patiënt. Er moet oog zijn voor álle problemen waar mensen mee te maken hebben: werk, inkomen, wonen, gezondheid en jeugdzorg. Al die terreinen moeten niet apart, maar in samenhang worden aangepakt. Het is belangrijk dat professionele hulpverleners, verpleegkundigen van

GroenLinks Beekdaelen

de thuiszorg, andere begeleiders, schuldhulpverleners, de huishoudelijke hulp, mantelzorgers en vrijwilligers goed met elkaar samenwerken en elkaar snel weten te vinden. Van sociale wijkteams verwachten we een 'eropaf-mentaliteit': als mensen zich bij het loket melden omdat het water hen aan de lippen staat, wordt er geen afspraak voor over zes weken gemaakt, maar word je meteen geholpen.

Door sport en beweging te stimuleren, te werken aan gezonde lucht en gezonde voeding aan te bieden op scholen, willen we ziekte en andere gezondheidsproblemen proberen te voorkomen.

Betaalbare woningen

Iedereen moet goed kunnen wonen. En betaalbaar. In ieder dorp. GroenLinks Beekdaelen wil harde afspraken met woningbouwcorporaties zodat zij voldoende sociale woningen bouwen. Óók voor ouderen en voor mensen met een beperking, die een aangepaste woning nodig hebben. Woningbouwcorporaties en zorgverleners trekken hierin gezamenlijk op. Met projectontwikkelaars maken we afspraken over de bouw van voldoende huurwoningen voor mensen met een middeninkomen én over betaalbare koopwoningen. Wij willen voorkomen dat er straks alleen nog wijken zijn voor hoge en voor lage inkomens. Verder willen we energiezuinige woningen bouwen. Dat is niet alleen goed voor de portemonnee van de bewoners, maar ook voor het klimaat.

Kleine ondernemers zijn heel belangrijk, voor de werkgelegenheid en voor de leefbaarheid van onze gemeenten. Als winkelruimtes of kantoorgebouwen leegstaan, bieden we daar onderdak aan creatieve ondernemers, kunstenaars en startups. Zo voorkomen we verloedering. Op het platteland zorgen we ervoor dat er ook in kleine kernen genoeg voorzieningen zijn, zodat wijken leefbaar blijven en we ook daar leegloop voorkomen.

2A. JEUGD EN ONDERWIJS

Wie je ouders zijn, mag niet bepalen hoe ver je kunt komen of hoe groot je kunt dromen. Ieder kind verdient een goede start. Ons onderwijs moet er daarom op zijn gericht om de achterstanden waarmee kinderen beginnen, weg te werken en zo de talenten van kinderen verder te ontwikkelen. Geen enkele jongere mag voortijdig afhaken of worden afgeschreven.

Voor leerplichtigen die buiten de boot dreigen te vallen, worden oplossingen op maat gezocht. Op school en daarbuiten geven wij kinderen de ruimte met voldoende sport- en speelvoorzieningen.

Programmapunten:

- We bestrijden laaggeletterdheid bij zowel kinderen als volwassenen. Dit doen we door:
 - extra aandacht voor mensen met een uitkering die een opleiding willen volgen of bezig zijn met taalcursussen of andere kwalificerende trajecten;

GroenLinks Beekdaelen

- ervoor te zorgen dat alle informatie van de gemeente en participerende organisaties is opgesteld in makkelijk te begrijpen Nederlands en met gebruikmaking van infographics;
- bij bezoeken aan het consultatiebureau en GGD taalachterstanden en andere problemen en hulpvragen bij kinderen (en ouders) vroegtijdig te signaleren en daarnaar te handelen; dit vraagt om intensieve samenwerking tussen consultatiebureau, GGD, scholen en gemeente;
- ervoor te zorgen dat alle kinderen met een (risico op een) taalachterstand deelnemen aan voorschoolse educatie;
- te stimuleren dat de gemeente een loket inricht voor mensen die digitaal niet vaardig genoeg zijn.
- GroenLinks Beekdaelen wil dat er in een heel vroeg stadium opvoedondersteuning kan worden geboden. Investeren in het voorkomen van grotere problemen is heel belangrijk. Beekdaelen zet daarbij nieuwe communicatiemiddelen in om te zorgen dat jongeren en opvoeders eerder, makkelijker en vanzelfsprekender bij de gemeente terecht komen voor vragen over opgroeien en opvoeding
- Er moet een dekkend netwerk van integrale kindcentra komen, waar 'gewone' schoolse activiteiten gecombineerd worden met voor- en vroegschoolse activiteiten en naschoolse activiteiten zoals sporten, spelen en een bibliotheekvoorziening.
- Onderwijsachterstanden moeten zoveel mogelijk voorkomen worden. Dit kan via extra taalondersteuning, maar ook door extra, gratis huiswerkbegeleiding voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen.
- Het aantal leerlingen met dyslexie in Beekdaelen staat niet vast, omdat dit niet geregistreerd wordt in het primair en voortgezet onderwijs. Uit onderzoeken blijkt dat ongeveer 10% van alle leerlingen in het basisonderwijs behoefte heeft aan extra ondersteuning door lees- en spellingsproblemen. In het voortgezet onderwijs deed in 2011 respectievelijk 15% (vmbo), 11% (havo) en 6% (vwo) van de leerlingen examen met een dyslexieverklaring. GroenLinks Beekdaelen wil dat de dyslexiezorg gewoon goed geregeld en bekostigd wordt.
- GroenLinks Beekdaelen wil dat de gemeente modern onderwijs stimuleert, waarin aandacht is voor maatschappelijke vraagstukken als:
 - gezonde leefstijl: gezonde voeding en smaaklessen en meer bewegen, met ruimte voor experimenten met bewegend leren;
 - natuur, milieu en duurzaamheid;
 - hoe om te gaan met geld, ter voorkoming van schulden;
 - muziek- en cultuuronderwijs;
 - seksuele diversiteit, pesten, mensenrechten, racisme en discriminatie;
 - conflicten op een vreedzame manier leren op te lossen.
- Scholen zijn verplicht iedere leerling aan te nemen of binnen 6 weken een geschikte school te vinden.
- Voor hoog getalenteerde leerlingen komen er meer mogelijkheden die aansluiten bij hun eigen ontwikkeling.
- Onderwijs is van groot belang voor de ontwikkeling van het kind. Wij als GroenLinks Beekdaelen staan voor goed onderwijs.

GroenLinks Beekdaelen

- Iedere jongere zit op school of volgt een leerwerktraject; geen enkele leerplichtige jongere zit thuis. Bij problemen wordt samen met de jongere bekeken wat daarvan de oorzaak is. Er wordt snel naar een passende oplossing gezocht.
- Met het bedrijfsleven maakt de gemeente afspraken over stage-/leerplekken voor (vroegtijdige) schoolverlaters en mentor- en coachingsprojecten.
- Er moet voldoende goed opgeleid personeel zijn. De gemeente ondersteunt initiatieven waar onderwijs en ondernemers nauwer gaan samenwerken. Dit zorgt o.a. voor een goed vestigingsklimaat voor bedrijven en zorgt dat de Beekdaelse (jonge) burger aan het werk blijft/komt.
- Voor goed onderwijs zijn goede schoolgebouwen nodig: gebouwen die schoon, veilig, comfortabel en groen zijn. De gemeente stimuleert duurzaamheids- en ventilatiemaatregelen van scholen. Schoolpleinen worden groen ingericht, en er is bij voorkeur een schooltuin waarin kinderen kunnen werken. Schoolpleinen worden onderdeel van de openbare buitenspeelruimte. Elke schoolomgeving wordt veilig en er komen veilige routes naar scholen. Denk hierbij aan ook kiss-and-ride zones en fietsenstallingen.
- Goed onderwijs vraagt een bepaalde omvang. Scholen worden behouden, mits de noodzakelijke kwaliteit wordt geleverd en het aantal leerlingen niet onder de ondergrens komt. Scholen in de 'gevaarzone' verdienen een open en tijdige dialoog met de omgeving.
- De gemeente maakt een plan 'Verduurzaming scholen' en subsidieert duurzaamheids- en ventilatiemaatregelen. Daarmee trekt de gemeente investeringen los bij scholen en dat zorgt voor een impuls van de lokale economie.
- Voldoende groene speelplekken voor kinderen en jongeren van alle leeftijden. In elk dorp een (trap)veldje. Voor 'oudere jongeren' zijn er hangplekken.
- Jongeren worden door de gemeente actief uitgedaagd om positieve initiatieven te nemen. De gemeente zorgt ervoor dat zij hun ideeën kunnen uitvoeren.
- De gemeente organiseert samen met jongeren activiteiten in de wijk.
- Alcohol- en drugsmisbruik onder jongeren is helaas ook in Beekdaelen een probleem. Omdat hersenschade kan ontstaan die niet meer te herstellen is, zet GroenLinks Beekdaelen alles op alles om alcohol- en drugsmisbruik en drugsdealen tegen te gaan.
- Problemen met hangjongeren lossen we samen met jongeren en omwonenden op.

2B. JEUGDZORG

Kinderen wiens ontwikkeling onder druk komt te staan, verdienen onze steun. De jeugdzorg in Beekdaelen moet daarom van optimale kwaliteit zijn.

Ook in de jeugdzorg is het mogelijk de ontoereikende eigen kracht van kinderen en gezinnen te versterken, met inschakeling van niet-professionele hulp (sociale systemen). Vroegsignalering is daarbij van groot belang.

Naast de eigen kracht van burgers wordt jeugdzorg verleend door een netwerk van eerste- en tweedelijnsvoorzieningen, waarbij het leidend principe is dat de hulp 'zo licht is als het kan' en 'zo kortdurend als mogelijk'. Daarvoor is eenduidige regie in samenspraak met de verantwoordelijke ouders belangrijk.

Programmapunten:

- Regionale samenwerking is nodig bij de inkoop van de bovenregionale en regionale jeugdzorg. Belangrijke voorwaarden hierbij zijn:
 - democratische legitimiteit goed regelen
 - ruimte voor lokale inhoudelijke beleidskeuzes en praktijk
 - samenwerken om innovatie van grote aanbieders beter mogelijk te maken
 - duurzame partnerschappen
- Er moet veel veranderen om betere en meer bereikbare zorg te kunnen creëren. Daarom is Jeugd- en Jongerenbeleid nodig.
- De gemeente koopt alleen maar zorg in (inclusief de jeugd-ggz) waarvan de kwaliteit en de toegankelijkheid is aangetoond.
- Ook als het gaat om de jeugdgezondheidszorg (JGZ) is het belangrijk om een doorlopende lijn te hebben van 0-18. Omdat het om belangrijke publieke taken gaat, is het belangrijk om deze taken in publieke handen te houden of te krijgen, en dus om ze onder te brengen bij de GGD.
- Jeugdzorg en onderwijs worden uit verschillende potjes gefinancierd, en lijken daarmee niets met elkaar te maken te hebben. GroenLinks Beekdaelen zet zich ervoor in om ook hier juist de verbinding te zoeken.

2C. ZWEM-, SPEEL- EN SPORTVOORZIENINGEN

Sport is gezond en verbindt. GroenLinks wil dat de gemeente zorgt voor goede en betaalbare sport- en speelvoorzieningen voor iedereen.

Voor senioren komt er een gevarieerd aanbod aan sport- en bewegingsactiviteiten, afgestemd op de behoefte van deze doelgroep van veelal vitale ouderen die dat graag zo lang mogelijk blijven.

Via initiatieven als 'Jongeren op Gezond Gewicht' (JOGG) of 'Nuth beweegt Nuth' willen we sporten onder jongeren, ouderen en gehandicapten stimuleren.

GroenLinks Beekdaelen wil dat sportvoorzieningen zo optimaal mogelijk worden benut, dat iedereen gestimuleerd wordt om te sporten, en verenigingen zo nodig financiële steun krijgen om ook mensen met een smalle beurs te laten sporten.

Programmapunten:

- GroenLinks Beekdaelen wil dat alle basisschoolleerlingen zwemles krijgen.
- Wij stimuleren de samenwerking tussen sportverenigingen onderling en de samenwerking met het onderwijs, de naschoolse opvang, fitnesscentra en zorginstellingen.
- Speeltuinen worden behouden. Hierbij faciliteert en subsidieert de gemeente, en hebben de inwoners meer zeggenschap.
- Er komen natuurspeelplaatsen. Natuurspeelplaatsen zijn niet ingericht met speeltoestellen maar met natuurlijke elementen (bomen om in te klimmen, tunnels, waterpartijen, zand, struiken): bijvoorbeeld een braakliggend terrein, een deel van een park of een schoolplein. Betrek kinderen bij de inrichting van de plek!
- Voor senioren komt er een gevarieerd aanbod aan sport- en bewegingsactiviteiten, afgestemd op de behoeften van deze groep.

GroenLinks Beekdaelen

- Sportverenigingen krijgen zo nodig financiële steun zodat zij kunnen zorgen voor een breed, toegankelijk en betaalbaar sportaanbod.

2D. BOERENBEDRIJF

GroenLinks Beekdaelen wil maatschappelijk en duurzaam ondernemerschap op de boerderij stimuleren. Wij vinden het belangrijk dat boerenbedrijven op een prettige manier in de omgeving en in het (dorps)leven in onze gemeente passen. GroenLinks Beekdaelen wil boeren met een slecht toekomstperspectief helpen te stoppen met hun bedrijf.

Programmapunten:

- Wij begrijpen dat het voor boeren moeilijk is om vandaag de dag in Zuid-Limburg als ondernemer het hoofd boven water te houden. Daarom wil GroenLinks Beekdaelen dat de gemeente op vernieuwende manieren helpt om deze situatie te doorbreken. Wij vinden het belangrijk dat boerenbedrijven op een prettige manier in de omgeving en in het (dorps)leven in onze gemeente passen. GroenLinks Beekdaelen wil dat de gemeente hiervoor een aantal projecten ondersteunt met innovatieve boeren op goede locaties.
- GroenLinks Beekdaelen wil multifunctionele landbouw stimuleren: boeren krijgen de mogelijkheid om meer diensten aan te bieden. Voor vragen en advies kunnen zij gebruik maken van het ondernemersloket.
- De gemeente promoot streekproducten en stimuleert winkels lokale producten te verkopen; zelf gebruikt de gemeente consequent duurzame producten bij activiteiten en evenementen.
- GroenLinks Beekdaelen vindt het belangrijk dat agrarische bedrijven met een slecht toekomstperspectief geholpen worden het bedrijf op een verantwoorde manier te beëindigen.
- Monumentale gebouwen kunnen een nieuwe bestemming krijgen. Niet monumentale agrarische bedrijfsgebouwen, die niet meer nodig zijn, wil GroenLinks Beekdaelen uit het landschap verwijderen en dus slopen. Om dit mogelijk te maken, wil GroenLinks Beekdaelen een sloopfonds (zo nodig in samenwerking met andere gemeenten en partijen), dat mede wordt gevuld uit een opslag op de toeristenbelasting, die wij zien als een bijdrage aan de kwaliteit van het landschap. GroenLinks Beekdaelen wil dat de gemeente een actieve rol speelt om te helpen bij bedrijfsbeëindiging.
- De gemeente ontwikkelt samen met regiogemeenten en consumenten een voedselvisie.

2E. DUURZAME ECONOMIE EN WERK

Een groene economie is dé uitdaging voor alle ondernemers. Duurzaamheid levert banen op!

Plaatselijke, duurzame bedrijven hebben de toekomst. Er zijn vele bedrijven in de gemeente Beekdaelen die een actieve rol binnen verduurzaming van onze gemeente willen spelen. Samenwerking tussen bedrijven (met als resultaat gezamenlijk vervoer, korte vervoerslijnen, opzetten van energiewinning en gezamenlijke exploitatie ervan) is een reëel perspectief voor de toekomst.

GroenLinks Beekdaelen

Wij vinden dat die ondernemers op hun beurt een aandeel moeten leveren, om mensen van een uitkering naar een betaalde baan te helpen.

Programmapunten:

- Wij willen goede gemeentelijke dienstverlening voor ondernemers. Er komt één (ondernemers- en bedrijven) loket waar ondernemers en starters terecht kunnen voor al hun vragen.
- Bewoners die samen een coöperatie oprichten kunnen gebruik maken van de faciliteiten van het ondernemersloket.
- Het midden- en kleinbedrijf is belangrijk voor lokale werkgelegenheid: het zorgt voor een goede mix van wonen en werken en het draagt bij aan de leefbaarheid van de dorpen. We bieden het MKB meer ruimte om zich te vestigen in de dorpen.
- Het winkelvestigingsbeleid is uiteraard afgestemd op behoefte en mogelijkheden.
- Samen met winkeliers worden afspraken gemaakt over de (zondag)openstellingen van winkels.
- De sociale dienst is ruimhartig voor zelfstandige ondernemers die in armoede leven.
- De gemeente stimuleert initiatieven rondom de opwekking van duurzame energie en het vermijden van CO2-uitstoot.
- Innovatie is een belangrijke taak van de (lokale) overheid. De gemeente gebruikt haar inkoopmacht om innovaties te stimuleren en te ondersteunen op weg naar de circulaire economie.
- Verduurzaming van particuliere woningen en bedrijfsgebouwen wordt gestimuleerd en ondersteund. Eigenaren worden optimaal geadviseerd en ontzorgd.
- Wij stimuleren elk groot bedrijf om een bedrijfsvervoersplan te maken voor vrachtvervoer en het woon-werkverkeer van werknemers.
- Bij opdrachten en aanbestedingen eist de gemeente een sociale bijdrage in de vorm van stageplekken, leerwerktrajecten of begeleiding van maatschappelijk kwetsbare groepen.

2F. INKOMEN EN UITKERING

GroenLinks Beekdaelen kiest voor meer, eerlijk en zeker werk in Beekdaelen. Niet langer mensen aan de zijlijn. Iedereen doet mee!

GroenLinks Beekdaelen zorgt voor meer werk en een sterkere economie door te investeren in de banen van de toekomst zoals bij projecten voor schone energie, in een gunstig vestigingsklimaat voor duurzame bedrijven en die actiever in te laten spelen op de behoefte uit de regio.

GroenLinks Beekdaelen wil een goede gemeentelijke dienstverlening voor ondernemers. Er komt één loket waar starters en ondernemers terecht kunnen voor al hun vragen. We brengen hierbij ook het energie- en sociaal-loket samen en stimuleren daarmee maatschappelijk verantwoord ondernemen.

GroenLinks Beekdaelen vindt dat ook in Beekdaelen gelijk werk, gelijk betaald moet worden. Iedereen telt mee en wie dat nodig heeft krijgt een steuntje in de rug. Er moet een eerlijke balans komen tussen inzet en inkomen, waarbij meedoen beloond wordt.

GroenLinks Beekdaelen

Programmapunten:

- Beekdaelen start met een vertrouwensexperiment in de bijstand. Minder regels en meer vrijheid om bij te verdienen.
- Ook gaat Beekdaelen lokaal experimenten met een basisinkomen.
- Minimaregelingen kunnen met een eenvoudige procedure worden aangevraagd en zo mogelijk automatisch worden verstrekt. Er komt één aanvraagformulier voor alle regelingen: een snel-loket.
- Mensen worden indien nodig geholpen bij het aanvragen van allerlei voorzieningen, toelages en regelingen.
- Een huishouden met meerdere problemen krijgt één verantwoordelijke hulpverlener.
- Voor mensen die (nog) geen kans maken op betaald werk, zoekt de gemeente naar alternatieven: scholing, participatiebanen, seniorenbanen, leerwerkplekken, stageplaatsen of vrijwilligerswerk.
- De gemeente helpt werkzoekenden die een eigen bedrijf willen starten actief, via het ondernemersloket.
- Beschutte sociale werkplaatsen zijn voor sommigen de enige veilige manier van werken. Voor hen blijft die mogelijkheid bestaan. Beekdaelen gaat daar lokaal invulling aan geven.
- Bij aanbestedingen van de gemeente wordt social return on investment als eis opgenomen, bijvoorbeeld dat 5% van de werkuren worden ingevuld met werkzoekenden uit de regio die in dienst wordt genomen.

2G. EERLIJK DELEN

Armoede, uitsluiting en eenzaamheid horen niet thuis in Beekdaelen

Wij zetten ons in voor een goede, laagdrempelige sociale dienst en een rechtvaardig armoedebeleid. Wij wensen er niet aan te wennen dat mensen uitgesloten worden of eenzaam zijn. Daar staan wij linkse mensen voor.

Niet langer symptoombestrijding, maar bij de wortel aanpakken. Het past niet in een samenleving als die van Beekdaelen om te accepteren dat kinderen met lege broodtrommels naar school komen, dat mensen vereenzamen uit schaamte voor hun armoede, dat bewoners uit hun huis worden gezet omdat ze ongewild de huur niet meer konden betalen. Te veel inwoners van onze gemeente leven in armoede en hebben schulden. Dagelijks ondervinden zij en hun gezinsleden sociale uitsluiting als gevolg van deze armoede. Geldzorgen maken mensen ziek.

Preventie en bestrijding van armoede zijn de fundamenten van een goed en geslaagd sociaal beleid.

GroenLinks Beekdaelen wil dat de gemeente mensen met schulden altijd helpt, maar we proberen het ontstaan van schulden vooral te voorkomen. Schuldenlastverlichting gaat samen met een perspectief op re-integratie.

Kosten van armoedebestrijding verdienen zich terug, zowel financieel als in menselijk kapitaal. Er zal een enorm reservoir aan energie, creativiteit en intelligentie vrijkomen als we de honderden kinderen in Beekdaelen uit de armoede opheffen.

Programmapunten:

GroenLinks Beekdaelen

- Armoedebestrijding is het fundament van een goed en geslaagd sociaal beleid. Geldzorgen maken mensen ziek. Pas wanneer schulden en geldzorgen zijn opgelost, kunnen mensen de concentratie opbrengen om te re-integreren en een zorgtraject succesvol te doorlopen. Daarom moeten minimaregelingen toegankelijk en ruimhartig zijn.
- Steeds meer mensen kunnen hun energierekening niet betalen. Daarom is het aanpakken van energiewaarde de komende jaren een prioriteit in de strijd tegen armoede. Zie verder duurzaam wonen.
- Beekdaelen helpt mensen met schulden altijd, maar we proberen het ontstaan van schulden ook te voorkomen.
- GroenLinks Beekdaelen kiest voor ruimhartige inkomensondersteuning zodat mensen met een minimumuitkering of werkende armen zich niet uitgesloten voelen en hun kinderen gewoon mee kunnen doen aan sportieve, sociale en culturele activiteiten
- Eenzaamheid onder jongeren en ouderen pakt GroenLinks Beekdaelen aan door actief in te zetten laagdrempelige activiteiten van allerlei smaken, en in de eigen dorpskern. Denk aan kookcafés, repaircafés, het verenigingsleven, hoeskamers, jeugdhonken, activiteiten met feestdagen en zo meer.

2H. ZORG EN WELZIJN

Wij als GroenLinks Beekdaelen staan ervoor dat alle chronisch zieken, gehandicapten en ouderen zorg blijven behouden ook als ze die niet (helemaal) zelf kunnen bekostigen. Iedereen in Beekdaelen heeft toegang tot goede zorg en voert daar de eigen regie over. Zorg heeft een doel; het gaat om mensen, niet om cijfers. Betere preventie is minder zorg. GroenLinks Beekdaelen wil dat inwoners van onze gemeente de zorg en ondersteuning ontvangen die het voor hen mogelijk maakt om met de samenleving mee te blijven doen en om, indien gewenst, thuis te blijven wonen.

Door sport, beweging en gezonde voeding te stimuleren willen we ziekte en andere gezondheidsproblemen voorkomen.

Programmapunten:

- Ouderen en mensen met een beperkingen kunnen zelfstandig blijven wonen.
- We gaan samen een zorgvisie ontwikkelen hoe de zorg georganiseerd hoort te zijn en hoe de gemeente de toenemende druk van ouderen op voorzieningen betaalbaar houdt.
- Beekdaelen ondersteunt experimenten met woonvormen tussen zelfstandig wonen en wonen in een verzorgings- of verpleegtehuis in.
- De gehele gemeente is goed te bereiken voor iedereen met een rolstoel of rollator. Beekdaelen wordt 'rolstoel-proof' en bovendien goed toegankelijk voor doven en blinden.
- In 2016 heeft Nederland het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking geratificeerd. Beekdaelen geeft invulling aan dat verdrag en stimuleert maatschappelijke partners en ondernemers om er ook mee aan de slag gaan.
- Er zijn toegankelijke individuele vervoersmogelijkheden: openbaar vervoer en ovtaxivervoer, dat op tijd is en de klant adequaat helpt.

GroenLinks Beekdaelen

- Informatie over zorg is voor inwoners gemakkelijk te krijgen. Lichte hulp maar ook zwaardere vormen van ondersteuning zijn dichtbij (op wijkniveau) voorhanden.
- GroenLinks Beekdaelen stimuleert het opzetten van kleinschalige gezondheidscentra waarbij een apotheek, huisartsen, wijkverpleegkundigen en andere zorgverleners betrokken zijn.
- GroenLinks Beekdaelen stuurt aan op samenwerking in de zorg en niet op concurrentie.
- GroenLinks Beekdaelen wil geen verschraving van de thuiszorg.
- GroenLinks Beekdaelen stimuleert manieren voor mensen om elkaar te helpen en te ontmoeten. Bijvoorbeeld via 'ontmoetingsplekken' en andere buurtvoorzieningen.
- Bewoners en cliëntenorganisaties worden actief betrokken bij het ontwikkelen en uitvoeren van het beleid rond zorg, welzijn en wonen. We geven hen zelf meer regie.
- GroenLinks Beekdaelen wil een rechtvaardige eigen financiële bijdrage.

21. DUURZAAM WONEN

Het isoleren van huizen levert banen op en bespaart een hoop energie. Goed voor onze economie en goed voor onze planeet. GroenLinks Beekdaelen wil daarom investeren in het isoleren van woningen. Er is aandacht voor het beperken van het energie- en watergebruik in huis.

Mensen met een smalle beurs krijgen ondersteuning bij het isoleren van hun (huur)huis. Met de woningcorporaties worden daarover afspraken gemaakt.

De helft van de tot 2030 geplande woningen die in Beekdaelen gebouwd of gerenoveerd worden moet energie-neutraal zijn. Hiervoor worden de komende 4 jaar afspraken gemaakt en initiatieven gestart, het huidige convenant met woningcorporaties moet aangepast worden.

In Beekdaelen komt een voorlichtingscentrum om burgers te helpen een juiste keuze te maken voor isolatiematerialen, alternatieve verlichting en alternatieve energiebronnen. Deze locatie moet goed bereikbaar zijn.

Programmapunten:

- Woningen worden zodanig aangepast dat mensen er zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen (levensloop bestendig).
- Het is belangrijk dat er voldoende maatschappelijke opvang is: woonplekken waar mensen tijdelijk kunnen worden opgevangen.
- Met woningcorporaties maken we afspraken om woningen bij renovatie of nieuwbouw zoveel mogelijk energieneutraal te maken (voor 2020 naar gemiddeld energielabel B). Sociale huurders besparen hierdoor op hun woonlasten. We zullen daarbij minder inzetten op nieuwbouw en juist meer op renovatie en onderhoud van de bestaande bouw, ook voor starters. Dat biedt kansen voor groene energie labels: een energiesprong, met een positief sociaal aspect. De corporaties investeren en krijgen dit gedeeltelijk terug door huurverhoging. Het combineert energie- en armoedebeleid.
- Nieuwbouwwoningen moeten gasloos gebouwd worden.

GroenLinks Beekdaelen

- De gemeente werkt mee aan herbestemming van leegstaande winkels, kantoren of kerken.
- Op termijn zal de bestaande woningvoorraad volledig energieneutraal moeten worden: optimaal geïsoleerd en zelf energieleverend voor bijvoorbeeld een elektrische auto of fiets. Daarom is een innovatieagenda en -strategie Energie-neutraal wonen noodzakelijk.

3. DE GROENE GEMEENTE

GroenLinks Beekdaelen wil de gezonde balans in de steden herstellen. Het effect van aantasting van onze leefomgeving kun je zien, voelen en ruiken in de vervuiling van de lucht, het water en het landschap. Wij willen dat anders! GroenLinks Beekdaelen wil de wergwerpeconomie omvormen tot een circulaire economie. Grondstoffen zijn dan geen afval meer, maar worden telkens opnieuw hergebruikt. En energie halen we niet langer uit vervuilende fossiele brandstoffen, maar uit duurzame alternatieven.

GroenLinks Beekdaelen kiest voor een schone gemeente, waar onze kinderen gezond kunnen opgroeien. Samen met lokale energiecoöperaties, groene doe-het-zelvers en iedereen die zich inzet voor een mooie en schone gemeente gaan we daarvoor strijden.

Groene wijken

In een groene wijk is het leven prettiger. Onze kinderen kunnen lekker buiten spelen en wij zelf kunnen dicht bij huis wandelen, fietsen en sporten. Daarom wil GroenLinks Beekdaelen het groen in onze gemeenten beschermen en zelfs uitbreiden. We sieren onze wijken met lommerrijk groen van bomen, met sportveldjes en met mooie parken. We houden onze straten en pleinen, onze parken en plantsoenen schoon! Wie iets vervuult, ruimt het zelf op, dat is ons principe. Daarom laten we de vervuiler meer betalen.

Gezonde lucht

Als onze kinderen buitenspelen of wij door het dorp fietsen, is het inademen van schone en gezonde lucht van levensbelang. Daarom kiest GroenLinks Beekdaelen voor schoon vervoer. Wij gaan zorgen voor een openbaar vervoer dat ons zonder uitstoot van schadelijke gassen brengt naar waar we moeten zijn. Binnen het dorp willen we dat je gemakkelijk te voet kunt verplaatsen. Maar we geven ook ruim voorrang aan de fiets, door betere fietspaden aan te leggen, fietssnelwegen naar steden in de buurt te maken en handige plekken aan te wijzen voor het parkeren van je fiets. Voor elektrische auto's verbeteren we bovendien de infrastructuur. Wonen, werken en ontspannen brengen we dichterbij elkaar zodat we minder ver hoeven te reizen.

Groen in de buurt

GroenLinks Beekdaelen wil dat de groene gebieden rondom de dorpen beter bereikbaar worden te voet of per fiets. We verbinden het groen binnen en buiten het dorp, want ook dieren moeten zich vrij kunnen bewegen en planten moeten zich vrij kunnen verspreiden. Zo kan iedereen van ons mooie landschap genieten en gaan natuur en ontspanning hand in hand. GroenLinks Beekdaelen kiest voor een gezonde landbouwsector. Dat betekent in de eerste plaats: minder schaalvergroting en minder mega-stallen. En dus meer ruimte voor kippen om te scharrelen, voor varkens om te

GroenLinks Beekdaelen

wroeten in de aarde en voor koeien om te grazen op het land. Dat is beter voor de dieren, maar óók voor de gezondheid van mensen.

Gezond klimaat

GroenLinks Beekdaelen zet zich in voor een gezond en goed leven, nu én in de toekomst. Een gezonde leefomgeving reikt natuurlijk verder dan onze gemeente. Maar uiteindelijk gaat het erom dat wij allemaal doen wat we kunnen. Op internationaal, nationaal, regionaal maar óók op lokaal niveau. De wereldwijde afspraken om klimaatverandering een halt toe te roepen, passen we natuurlijk toe in onze gemeente. In huizen willen we niet langer aardgas gebruiken voor de verwarming of om mee te koken. Woningen in Beekdaelen moeten beter worden geïsoleerd. En we gaan onze eigen energie opwekken. Een grote opgave, maar wel een belangrijke. Want behalve een gezondere leefomgeving zorgen deze maatregelen ook voor werk en bovendien: voor een lagere energierekening.

3A. SCHONE EN GEZONDE LEEFOMGEVING

We maken ons zorgen om het klimaat. Lucht en water zijn te veel vervuild en de opwarming van de aarde is ernstig. GroenLinks Beekdaelen wil dat Beekdaelen aansluit bij de afspraken die binnen Parkstad gemaakt zijn in Parkstad Limburg Energietransitie. GroenLinks Beekdaelen wil doorgaan op de ingeslagen weg, maar met flink wat tandjes extra. Dat dit nodig is hebben de extreem hoge temperaturen en bijbehorende droogte van 2018 duidelijk aangetoond. Voedselprijzen stijgen hierdoor, water wordt schaars en het gewone leven wordt onaangenaamer en duurder. Dit raakt iedereen, maar de mensen met een kleine beurs extra hard.

In Beekdaelen willen we partijen verbinden met de Energie Akkoorden Palet in de verdere ontwikkeling naar een klimaatneutrale gemeente, en dan per 2030. Het halen van de doelstelling kan de gemeente niet alleen. Het is daarom nu zaak nog meer dan voorheen iedereen te betrekken in een gezamenlijke missie: de inwoners, bedrijven en instellingen. Om de doelstelling te kunnen halen, is het noodzakelijk dat iedereen meedoet. De opgave is groot, maar de kansen voor Beekdaelen die hierdoor ontstaan zeker ook.

Programmapunten:

- Een klimaatbegroting verdient ook een klimaatwethouder: dit betekent dat de portefeuilles van Duurzaamheid, Natuur, Milieu, Energie en Water integraal onder verantwoordelijkheid van één wethouder behoren te liggen.
- In 2030 willen we energie - en klimaatneutraal zijn.
- Alle geschikte daken worden groene daken met zonnepanelen. De gemeente geeft het goede voorbeeld.
- Een Omgevingsplan voor de gehele gemeente met als uitgangspunten klimaatbestendig en klimaatneutraal.
- De gemeente verbetert de kwaliteit van de dorpen, door de openbare ruimte daar te 'vergroenen' en te 'verblauwen' (meer water). Groen en water draagt bij aan een veiliger gevoel en een prettigere woonomgeving. Bovendien zorgt het voor meer sociale contacten in de wijk, bijvoorbeeld bij adoptiegroen.

GroenLinks Beekdaelen

- De gemeente moet de controle van en toezicht op de energie-efficiëntie bij bedrijven serieus oppakken.
- Nieuwe wegen en fietspaden worden circulair en energieneutraal opgezet met zoveel mogelijk hergebruik van materialen.
- Nieuwe gebouwen krijgen een materialenpaspoort om hergebruik van de materialen te vergemakkelijken bij het einde van de levensduur.
- Bij sloop van gebouwen en infrastructuur worden zoveel mogelijk materialen teruggewonnen (circulair slopen).
- Alle overheidsgebouwen maken we zo snel mogelijk zeer energiezuinig of energieneutraal. Dit geldt niet alleen voor kantoren, maar ook voor scholen en sportvoorzieningen. Nieuwe accommodaties van de gemeente maken we energieneutraal en uiteraard zonder aardgasvoorziening.
- Alle kantoorpanden in Beekdaelen hebben vanaf 1-1-2023 minimaal energielabel C; géén uitzondering.
- Alle nieuwbouw moet vanaf 2020 voldoen aan de eisen voor bijna energieneutrale gebouwen (BENG). Wij vinden dat voor nieuwbouw nul-op-de-meter de norm moet zijn vanaf 2022.
- Er komt voor elke wijk of buurt of dorpskern een plan voor energiebesparing en overschakeling op duurzame warmte via warmtenetten, volledige overschakeling op elektrisch, en warmte/koudeopslag.
- De totale woonlasten (huur en energielasten) voor huurders stijgen niet door verduurzaming van hun woning.
- Het aantal woning in Beekdaelen met een energielabel A of B (16%) ligt ver onder het gemiddelde in Nederland (28%). De gemeente gaat met de woningbouwcorporaties het overleg aan om de verduurzaming naar een gemiddeld energielabel B in 2020 te versnellen om de ambitie waar te maken.
- Het ondersteunen en ontzorgen van woningeigenaren en huurders wordt uitgebreid door meer en betere digitale informatie bij het energieloket, het inzetten van energiecoaches en organiseren van wijkavonden en subsidieregelingen, ook voor VvE's en collectieven. Noodzakelijke vergunningen worden zonder obstakels afgegeven.
- Een collectieve aanpak voor verduurzaming wordt bevorderd: isoleren met de hele straat en zonnepanelen op alle daken. Mogelijk kunnen particuliere eigenaren én huurders daarbij meeliften met renovaties van de woningcorporatie in de buurt of lid worden van coöperatieve initiatieven.
- De gemeente gaat een partnerschap aan met lokale energiecoöperaties om energiebesparing en duurzame energieopwekking te bevorderen. Als een bedrijf met plannen komt voor duurzame energie, zorgt de gemeente voor koppeling met de bewoners in een energiecoöperatie of stimuleren we de oprichting van een coöperatie.
- De gemeente bestrijdt het onkruid op verharding en in het openbare groen op de meest milieuvriendelijke manier.
- We beschermen ons drinkwater.
- Geluidsoverlast door verkeer en bedrijven wordt tegengegaan.
- Gasleidingen worden aan het eind van hun levensduur niet zondermeer vervangen.

3B. AFVAL - GRONDSTOF IN EEN CIRCULAIRE ECONOMIE

Voor GroenLinks Beekdaelen geldt: de vervuiler betaalt. Hergebruik en recycling moedigen we juist aan. Het voorkomen van afval is zinniger dan hebt opruimen ervan. We streven naar hergebruik van materialen. Afval bestaat dan niet meer, wel grondstoffen die opnieuw ingezet kunnen worden. Verpakkingsmaterialen worden kritisch tegen het licht gehouden. Plastic tassen de winkel uit!

Bedrijven die extra aandacht besteden aan hun afvalstromen, worden door de gemeente openbaar in het zonnetje gezet.

Binnen de gemeente Beekdaelen wordt volgens 'Waar Staat Je Gemeente' nu per inwoner ruim 500kg huishoudelijk afval per inwoner per jaar opgehaald. Dit is ruim boven het landelijk gemiddelde van 130 kg huishoudelijk afval per inwoner per jaar. Beekdaelen doet het dus niet goed op het gebied van afvalscheiding van huishoudelijk afval. We moeten flinke stappen zetten op dit gebied. Daar waar alternatieven bestaan die de noodzaak tot verwerking van afval kunnen voorkomen, worden stimuleringsregelingen overwogen.

Programmapunten:

- Beekdaelen gaat de strijd aan met zwerfafval. Samen met onze inwoners houden we de gemeente schoon.
- We stimuleren de groene economie door circulair in te kopen, en in te zetten op circulaire werkgelegenheid rondom materialen, product- en grondstoffenketens. Biomassastromen worden regionaal bewerkt tot compost, houtchips, biobrandstof en biologische kringloopproducten.
- Het inleveren van GFT-afval blijft gratis.
- Oud papier ophalen is een gemeenschapstaak maar heeft ook een financiële opbrengst. Alle verenigingen kunnen hiervan meeprofiteren, bijvoorbeeld door het instellen van een meer-jaarlijks roulatie systeem.
- De gemeente geeft het goede voorbeeld en beperkt de hoeveelheid afval.
- We hergebruiken afval van de gemeenten, maatschappelijke instellingen en bedrijven. Net als afval afkomstig uit natuur en plassen.
- We zorgen voor voldoende gescheiden afvalbakken in de openbare ruimte, die op tijd worden geleegd.
- Als belangrijke stap naar een circulaire economie streeft Beekdaelen ernaar dat in 2020 75% van het huishoudelijk afval gescheiden wordt ingezameld.
- Voor het weinige restafval dat overblijft, voert Beekdaelen een systeem van gedifferentieerde tarieven (diftar) in op basis van volume, frequentie of gewicht.

3C. VERKEER EN VERVOER

GroenLinks Beekdaelen wil alleen met de auto als het niet anders kan. We willen een aantrekkelijk openbaar vervoer. En we willen voorrang voor voetgangers en fietsers.

Programmapunten:

GroenLinks Beekdaelen

- GroenLinks Beekdaelen zorgt voor een goed fietsennetwerk. Er worden doorgaande veilige (vrij liggende) fietsroutes aangelegd, met goede aansluitingen op bus/treinstations. En er komen fietssnelwegen vanuit naburige gemeenten.
- Beekdaelen stimuleert ouders en kinderen om 'op voeten en fietsen' naar school te gaan, onder meer door het uitrollen van een groen-voetstappenproject op de scholen.
- De gemeente Beekdaelen doet mee aan de jaarlijkse nationale fietstelweek.
- Er komen gemeentelijke fietsparkeernormen voor bedrijven en voorzieningen, zodat er voldoende fietsparkeerplaatsen zijn.
- Binnen de bebouwde kom wordt 30km/u de norm en 50km/u de uitzondering.
- Streekbussen gaan rijden op elektriciteit of waterstof. In 2025 moeten alle bussen emissieloos zijn.
- Wij zetten ons in voor openbaar vervoer op afroep, de wensbus / belbus en andere busverbindingen.
- We stimuleren het gebruik van milieuvriendelijke auto's. Beekdaelen beschikt daarom over vier jaar over een netwerk van elektrische auto-oplaadpunten van minimaal 70 openbare punten. Deze oplaadpunten zijn ook goed verdeelt over de dorpen. De daar gebruikte energie is uiteraard opgewekt met zon- of windenergie.
- Bedrijven, kantoren en winkeliers zullen vanaf 2020 verplicht zijn om 1 laadpaal te installeren per 10 parkeerplaatsen. De gemeente ondersteunt en helpt om dit te realiseren.
- Het gehele gemeentelijke wagenpark gaat over op elektrisch rijden. Ook het wagenpark van andere overheidsinstellingen gaat over op elektrisch rijden.
- Het parkeren van auto's kost veel openbare ruimte. Autobezitters nemen nu hiervan geen kosten van voor hun rekening. 'Gratis parkeren' bestaat niet: de benodigde ruimte wordt uit de algemene middelen betaald, gevoed door de OZB. We willen hier in de komende periode een breed maatschappelijk debat over voeren.
- Beekdaelen weert vervuilende auto's. Alleen de schoonste vrachtwagens en bestelbusjes mogen de gemeente in. Daartoe wordt voor de gehele gemeente een milieuzone ingesteld.
- Het vliegtuig is de meest vervuilende vorm van transport. Wij verspillen geen overheidsgeld aan het regionale vliegveld Maastricht-Aachen-Airport. GroenLinks Beekdaelen wil graag in gesprek hierover met MAA en de buurgemeenten over de toekomst van het vliegverkeer.

3D. NATUUR EN GROEN

Beekdaelen is een groene gemeente. Dat is gezond, duurzaam én prettig wonen.

Programmapunten:

- Bestaand groen blijft groen. De groene parels blijven behouden en we zorgen er goed voor.

GroenLinks Beekdaelen

- Om dieren in de natuur de ruimte te geven, laten we groene gebieden zoveel mogelijk op elkaar aansluiten.
- Beekdaelen levert een bijdrage aan het realiseren van het Natuur Netwerk Nederland (de ecologische hoofdstructuur). Waar mogelijk creëren we extra groene ruimte.
- Bij het beheren van het gemeentelijke groen staan biodiversiteit, bescherming van dieren en hun leefgebied voorop.
- Maaien wordt alleen gedaan als de veiligheid van de inwoners dit noodzakelijk maakt, en dan nog alleen voor die stukken waar het echt nodig is. Speelveldjes worden uiteraard wel gemaaid.
- We gaan in Beekdaelen werken met het concept tiny-forest. Daartoe worden zo'n zeshonderd inheemse bomen dicht op elkaar geplant op een klein stukje grond. Wat je krijgt is een snel groeiend en superbiodivers bosje. De zeshonderd geplante bomen zullen met elkaar wedijveren en niet allemaal overleven, maar over een paar jaar is dit een echt bos met struikgewassen van zo'n twee meter hoog en heesters van vier of vijf meter. De beuken, eiken en berken kunnen wel dertig meter hoog worden.
- Beekdaelen ontwikkelt een eigen Gedragscode Flora en Fauna. Er wordt bijvoorbeeld een maa- en kapverbod ingesteld tussen 15 maart en 15 juli om broedende vogels en andere dieren met hun jong hun rust te geven. Zowel in die periode als daarbuiten gelden de bepalingen van de Wet natuurbescherming.
- Door de aanleg van (fiets)paden, beter openbaar vervoer en kleinschalige recreatie bij de boer, worden groene gebieden beter toegankelijk.
- We zetten ons in voor bijen, hommels, vlinders en andere insecten door de biodiversiteit te stimuleren. Beekdaelen stimuleert de plaatsing van bijenkorven, en we leggen bijenlinten aan.
- Door aanleg en onderhoud van een diervriendelijke omgeving draagt de gemeente bij aan de aanwezigheid van in het wild levende dieren. Dit zorgt voor een kleurrijke en levendige gemeente.
- Beekdaelen neemt verkeersmaatregelen om dieren te beschermen.
- GroenLinks Beekdaelen is een voorstander van biologische landbouw. Wij willen dat koeien kunnen grazen, varkens kunnen wroeten en kippen vrij kunnen scharrelen in de buitenlucht.
- Plezierjacht en het jagen op gemeentegrond wordt verbannen. Beheersjacht is alleen onder strenge voorwaarden toegestaan.

3E. SCHOON EN VEILIG WATER

Als gevolg van de klimaatsverandering krijgen we steeds vaker te maken met hitte en droogte enerzijds en extreme neerslag en wateroverlast anderzijds. Om ons tegen deze bedreigingen te beschermen, moet onze woonomgeving klimaatbestendig worden ingericht.

De bedreigingen hebben invloed op de gezondheid van mensen, de leefbaarheid van buurten, het comfort in woningen en gebouwen, en op de arbeidsproductiviteit. Dit leidt ook tot economische schade.

GroenLinks Beekdaelen

Programmapunten:

- Beekdaelen wordt klimaatbestendig.
- Om wateroverlast te beperken, komt er meer ruimte voor water.
- Regenwater wordt waar mogelijk niet via het riool afgevoerd, maar vastgehouden in de bodem of kan afgevoerd naar vijvers.
- Daar waar riolering wordt vernieuwd, wordt het regenwater apart van het afvalwater ingezameld. Het regenwater wordt dan niet langer via het riool wordt afgevoerd maar opgevangen zodat dit kan infiltreren in de grond en toegevoegd wordt aan het grondwater. Dat kan door het toepassen van water passerende stenen en het vergroenen van versteende gebieden. Maar ook door daken van beplanting te voorzien en waterpleinen aan te leggen.
- Particuliere woningeigenaren worden gestimuleerd hun tuin te vergroenen, tegels te verwijderen, en hun regenpijpen af te koppelen zodat regenwater kan worden opgevangen in eigen tuin. De gemeente sluit onder andere aan bij Operatie Steenbreek: ´ tegels eruit, tuin erin ´. Bekeken kan worden of financiële prikkels hiervoor ontwikkeld moeten worden, bijvoorbeeld via de OZB, invoering van een tegeltaks of via een subsidie. De gemeente gaat met corporaties en verhuurders in gesprek om hen ertoe te bewegen vergroening van tuinen vast te leggen in huurcontracten en ook daar structureel over te gaan tot afkoppeling van regenpijpen.
- De gemeente start een regentonactie.

3F. EEN GEZONDE EN AANTREKKELIJKE WOONOMGEVING

Naar verwachting zal in 2019 één samenhangende Omgevingswet (2015) in werking treden. Dit is de nieuwe wet voor de fysieke leefomgeving, die de wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water bij elkaar brengt. De wet regelt daarmee het beheer en de ontwikkeling van de leefomgeving. Met minder maar overzichtelijkere regels, meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk en het geven en vragen van vertrouwen.

In dit kader is de gemeente verplicht een Omgevingsplan op te stellen, waarin alle bestaande bestemmingsplannen en verordeningen (monumenten, bomenlijsten etc.) worden ondergebracht. Deze opgave vraagt om samenwerking met de regiogemeenten en allerlei andere belanghebbenden, zoals de provincie, het waterschap, de veiligheidsregio en de omgevingsdienst. Een enorme operatie, die de komende tien jaar vorm krijgt en vergelijkbaar is met de stelselherziening die de afgelopen periode in het sociale domein heeft plaatsgevonden

Programmapunten:

- Iedereen wil wonen, werken, ondernemen en recreëren in een aantrekkelijke leefomgeving. Een goede balans tussen toerisme en groen is daarbij noodzakelijk. De gemeente maakt daarvoor een Omgevingsplan voor het gehele grondgebied.
- **GroenLinks** Beekdaelen beschermt de natuur in en om Beekdaelen. Het weidse landschap houden we puur.

GroenLinks Beekdaelen

- GroenLinks Beekdaelen wil de bebouwde kommen en het buitengebied beter met elkaar verbinden door het aanleggen van mooie wandel- en fietsroutes.
- De gemeente beheert parken, bermen en oevers ecologisch, zodat wilde bloemen optimaal voedsel voor bijen en andere insecten kunnen zijn. We leggen ook nestvoorzieningen aan, zoals nestkastjes voor vogels.
- GroenLinks Beekdaelen is voorstander van innovatieve woonprojecten als kleinschalige woonvormen, tiny-housing en woonconcepten voor bijzondere doelgroepen.
- Basisscholen moedigen we aan om groene schoolpleinen te creëren en schooltuintjes aan te leggen.
- Bedrijventerreinen worden in samenwerking met bedrijven natuurvriendelijk ingericht.
- Beekdaelen bevordert duurzame innovatie op het platteland, zoals biologische landbouw, energieleverende kassen en regionale afzetcoöperaties. We maken het mogelijk voor boeren om hun inkomen te verdienen met de bescherming en ontwikkeling van natuur, recreatie, dienstverlening en de opwekking van duurzame energie.
- De gemeente kijkt samen met boeren in de omgeving naar mogelijkheden om uit mest en andere afvalstoffen grondstoffen en energie te produceren.
- De gemeente stimuleert de totstandkoming van kringloopboerderijen: hergebruik van mest als grondstof voor de bemesting van akkers of als energiebron.

4. DE OPEN GEMEENTE

GroenLinks Beekdaelen staat voor jouw vrijheid. In een open samenleving kun je zijn wie je bent en zeggen wat je vindt. Je voelt je er thuis en veilig. We gaan er respectvol met elkaar om. Ook al is iemand anders dan jij: we geven elkaar een kans. Altijd. In onze gemeente wonen mensen met verschillende achtergronden, overtuigingen en voorkeuren. Als we als samenleving willen groeien, moeten we ons állemaal in elkaars problemen, gevoelens en opvattingen durven inleven.

Een gemeente die luistert naar burgers

In onze gemeente wonen vrije, autonome en mondige burgers. GroenLinks Beekdaelen wil dat burgers meer te zeggen krijgen over de plek waar ze leven, wonen, werken en ontspannen. Wij willen dat mensen mee kunnen praten en mee kunnen denken over de beslissingen die hen raken. We willen dat de gemeente naar hen luistert. Sámen zoeken we naar nieuwe manieren van discussie en samen zoeken we naar oplossingen voor problemen in onze gemeente. Iedereen wordt gehoord: mondige burgers die makkelijk meepraten, maar ook inwoners voor wie praten wat minder vanzelfsprekend is.

Beekdaelen werkt ook actief mee aan nieuwe initiatieven van burgers ter verbetering van hun eigen buurt. En het is belangrijk om ook samen te werken met andere gemeenten. De menselijke maat is daarin altijd ons eerste uitgangspunt: de gemeente moet zo dicht mogelijk bij haar burgers staan.

Samen werken aan veiligheid

Onveiligheid en intolerantie verkleint de ruimte voor verschillen in een samenleving. Om de veiligheid op straat te waarborgen, moet de politie daadkrachtig optreden tegen overlast en criminaliteit. Het is ontoelaatbaar dat inwoners zich onveilig voelen in hun eigen omgeving of dat ze worden weggepest of mishandeld., Samen met de politie moet de gemeente werken aan veilige buurten en ingrijpen daar waar het misgaat. Maar het voorkómen van criminaliteit is nog beter. We zetten in het bijzonder in op het voorkomen van problemen als gevolg van radicalisering en polarisatie. Want we zijn trots op onze open en vrije samenleving: die waarden moeten we beschermen.

Gastvrije gemeente

Een open samenleving betekent ook een gastvrije samenleving. Beekdaelen biedt mensen die op de vlucht zijn voor oorlog of onderdrukking een veilige haven. Tijdens hun procedure zijn vluchtelingen onderdeel van onze gemeente. Dat vraagt inzet van henzelf, maar ook van ons als lokale samenleving. GroenLinks Beekdaelen wil burgers actief betrekken bij de vestiging van vluchtelingen. Tegen racisme en discriminatie van migranten, vrouwen en (seksuele) minderheden of mensen met een beperking stellen we

GroenLinks Beekdaelen

harde grenzen. In een open en gastvrije samenleving moeten we ons allemaal thuis kunnen voelen.

Aantrekkelijke gemeente met veel cultuur

Wij zijn trots op ons lokale culturele erfgoed en zorgen daar goed voor. Bij een open gemeente hoort ook een bruisend cultureel aanbod. Kunst stelt vragen bij wat we dachten zeker te weten. Kunst verbeeldt werelden die er niet zijn. Kunst verrijkt ons leven en geeft glans aan ons bestaan. Maar kunst kan ook bijdragen aan ontspanning, ontmoeting en zelfontplooiing, bijvoorbeeld als mensen zingen in een koor, schilderles nemen of dansen in een groep. GroenLinks Beekdaelen vindt het daarom belangrijk dat alle kinderen al jong toegang hebben tot cultuur - onafhankelijk van het inkomen van hun ouders.

4A. DORPSIDENTITEIT

GroenLinks Beekdaelen vindt dat de dorpskernen hun eigen identiteit moeten kunnen behouden. Het dorp is waar je leeft, waar je leven om draait. De gemeente Beekdaelen is nodig voor een paar formele zaken.

Programmapunten:

- Het dorpsplein wordt in ere hersteld, en wordt een plek voor bijeenkomsten, feesten, en sociale activiteiten.
- Dorpen krijgen een eigen dorpssteunpunt. Hier kunnen overheidsinstellingen en zorginstellingen gebruik van maken, maar ook de bibliotheek en verenigingen. Hiervoor worden uiteraard geen nieuwe gebouwen neer gezet, maar hiervoor worden bestaande gebouwen gebruikt.
- Elk dorp krijgt een vaste contactambtenaar.
- Er wordt geïnvesteerd in de dorpskernen. De aankleding en straatmeubilair is eigentijds en past bij de identiteit van het dorp.
- De gemeente beschermt waardevolle gebouwen en landschapselementen.
- Er komen informatieborden bij monumenten.
- De discussie over 'mooie voorzieningen' die voor iedereen in Beekdaelen bereikbaar zijn' tegenover 'eenvoudige voorzieningen per dorp' is van alledag. GroenLinks Beekdaelen wil deze discussie voeren met een brede maatschappelijke inspraak.

4B. DIVERSITEIT: IEDEREEN IS ANDERS

GroenLinks Beekdaelen wil een gemeente waar iedereen zich thuis voelt, ongeacht afkomst, geslacht, beperking, geloof, of (seksuele) voorkeur.

Programmapunten:

- Het personeelsbestand van de gemeente moet een afspiegeling zijn van de lokale samenleving.
- Alle instellingen die subsidie van Beekdaelen ontvangen, gaan werk maken van diversiteit.

GroenLinks Beekdaelen

- De gemeente luistert naar burgers en praat met hen. We willen regulier overleg met alle religieuze en levensbeschouwelijke organisaties in onze gemeente.
- Ook zorginstellingen en bejaardentehuizen moeten een fijne omgeving zijn voor iedereen. De gemeente moedigt tehuizen aan om het keurmerk 'De roze loper' te gaan halen.

4C. VERENIGINGSLEVEN, KUNST EN CULTUUR

In onze gemeente is al een gevarieerd aanbod. Maar de activiteiten zijn meestal versnipperd of vinden tegelijk plaats, waardoor ze elkaar beconcurreren in plaats van versterken. Een betere afstemming en promotie van het lokale en regionale aanbod kan voor meer participatie én rendement zorgen.

Programmapunten:

- De gemeente promoot het verenigingsleven en cultuuraanbod meer en beter. Ook stemt de gemeente het aanbod op elkaar af zodat meer mensen kunnen genieten.
- We behouden de toegankelijkheid van het cultuuraanbod van de dorpen.
- Naast de ondersteuning van de basiscultuurinfrastructuur in onze gemeente (carnavalsoptochten, muziekverenigingen enzovoorts) houden we altijd budget beschikbaar voor de ondersteuning van nieuwe projecten.
- Met eenmalige subsidies kunnen we bijzondere publiekprojecten stimuleren. Zoals de uitvoering van een oratorium, als met meerdere verenigingen worden samengewerkt.
- We stellen amateurverenigingen in staat om te werken aan meer kwaliteit. Dit door subsidie in natura (facilitering met hekwerken, tenten, verkeersregelaars en bewegwijzering bijvoorbeeld, maar ook coaching, cursussen, workshops, en trainingen) maar ook door financiële subsidie met als voorwaarde een publiek optreden of publieke activiteit. Hierover wordt nieuw subsidiebeleid opgesteld.
- De bibliotheek levert door middel van activiteiten op het gebied van leesbevordering, informatie en culturele educatie een bijdrage aan de cultuurparticipatie van burgers. Ze fungeert tevens als vraagbaak, adviescentrum en steeds meer als ontmoetingsplaats. De bibliotheek behoort immers tot de meest succesvolle culturele instellingen van ons land.
- Beekdaelen zet zich in om snel internet voor iedere burger mogelijk te maken.
- De gemeente doet mee aan Open Monumentendagen en promoot historische en culturele wandelingen.
- Beekdaelen zit vol verrassend erfgoed. Maar bij monumenten is leegstand ongewenst. Gebrek aan onderhoud leidt tot verval van het pand en verloedering van het landschap. Met name voor monumentale buitenplaatsen, boerderijen en molens is herbestemming een lastige opgave. We zoeken in deze dan ook samenwerking met regionale partners.
- **GroenLinks** Beekdaelen investeert in een sterke en moderne lokale omroep (radio en tv).

GroenLinks Beekdaelen

4D. VEILIG EN SCHOON

GroenLinks Beekdaelen wil dat we sámen zorgdragen voor een veilige woon- en leefomgeving. We zetten ons in om een criminaliteit te voorkómen.

Programmapunten:

- We willen in Beekdaelen meer 'wijkagenten' en Boa's die de dorpen en hun inwoners kennen.
- Beekdaelen neemt verkeersmaatregelen om inwoners te beschermen. De snelheid in de dorpskernen wordt beperkt tot maximaal 30km. Denk hierbij aan goede LED-verlichting, zebrapaden en verkeersdrempels. Doorgaand verkeer wordt waar mogelijk geweerd uit de dorpscentra.
- Het strooi beleid is doorzichtig, doordacht en eigentijds. Zo worden ook strooizoutbakken geplaatst waar bewoners makkelijk gebruik van kunnen maken.
- Stoeppen en fietspaden zijn vrij van overhangende takken, heggen enzovoorts. Dit in verband met de veiligheid van de inwoners. Periodiek wordt hierop gecontroleerd en gehandhaafd.
- We roepen hondenbezitters op om met hun hond geen overlast te veroorzaken. Hondenpoepzakjes worden beschikbaar gesteld.
- GroenLinks Beekdaelen vindt dat snelheidsovertredingen en parkeerovertredingen altijd moeten worden aangepakt.
- Drugsoverlast wordt altijd aangepakt.
- Tijdswinst kan levens redden. Bij de inrichting van wegen moet daarom rekening gehouden worden met een snelle en optimale bereikbaarheid voor hulpdiensten.
- Wij zorgen voor een goede samenwerking van hulpdiensten, zodat signalering, aanpak en hulpverleners snel en effectief samenwerken. Dit uiteraard ook rondom de veiligheid in de horeca.
- Buurtpreventie wordt gestimuleerd en ondersteunt.
- Het dumpen van afval wordt beboet.
- De gemeentelijke websites en informatiesystemen zijn goed beschermd tegen virussen en cyberaanvallen, zodat de informatie van inwoners privé is en blijft.

4E. INTERNATIONAAL

De wereld stopt niet bij de gemeentegrens van Beekdaelen. Wij dragen ons steentje bij aan een eerlijke en duurzame wereld!

Programmapunten:

- We willen geen producten of diensten die niet goed zijn voor andere mensen of voor de natuur. De gemeente gaat al haar producten en diensten duurzaam, diervriendelijk en fairtrade inkopen. In 2022 moet dit 100% zijn.
- De gemeente Beekdaelen sluit aan bij het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI).
- Europese fondsen benutten we voor gemeentelijk en regionaal beleid.

GroenLinks Beekdaelen

- Azc Sweikhuizen is gevestigd in een voormalig klooster, op een terrein dat 'Moorheide' wordt genoemd. Het is een relatief kleine locatie, rustig gelegen tussen de heuvels in een bos. Deze locatie zal voor het einde van 2018 sluiten. De gemeente Beekdaelen blijft echter meedenk en meedoen aan de opvang van vluchtelingen, uiteraard in nauw overleg met bewoners.
- Het hebben en houden van stedenbanden is omstreden, omdat de effectiviteit niet altijd duidelijk is. De stedenband met Krobio (Polen) wordt aan gehouden als burgers dat wensen. Draagvlak en wederkerigheid zijn voor ons hierbij belangrijke voorwaarden.
- Beekdaelen blijft zich actief inzetten met partners in de (EU)regio voor vermindering van de overlast van de AWACS. Dit met als uiteindelijke doel: STOP AWACS.
- Beekdaelen blijft zich actief inzetten met partners in de (EU)regio voor sluiting van de kerncentrale in Tihange. Deze past niet in een duurzame toekomst voor de stad en regio en haar inwoners.

4F.DIENSTVERLENING

GroenLinks Beekdaelen wil dat inwoners samenwerken met hun gemeente. We ondersteunen eigen initiatief, luisteren en denken mee!

Sommige bewoners kiezen ervoor om actief deel te nemen aan het lokale verenigingsleven terwijl anderen juist kiezen om te genieten van de rust en de ruimte van het platteland. Actieve dorpingen kunnen hierdoor enerzijds een grote stempel drukken op de ontwikkeling van het dorp, maar anderzijds teleurgesteld raken doordat ze het gevoel krijgen dat alle lasten op hun schouders komen te liggen. Het verschuiven van overheidstaken naar lokale gemeenschappen zal daarom lang niet overal het gewenste effect hebben. Het is belangrijk dat lokale overheden veelbelovende initiatieven van burgers, zoals het coöperatief exploiteren van een supermarkt of kroeg, de ruimte geven zich te ontwikkelen.

Programmapunten:

- Inwoners van Beekdaelen kunnen in een vroeg stadium al meepraten over belangrijke beslissingen en hebben daadwerkelijk invloed; beginspraak.
- We gaan experimenteren met verschillende manieren van inspraak, om uiteindelijk zoveel mogelijk mensen mee te kunnen laten doen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het instellen van een dorpsraad.
- Met het burgerinitiatief krijgen inwoners van Beekdaelen de mogelijkheid om punten op de agenda van de gemeenteraad te zetten.
- GroenLinks Beekdaelen wil dat de gemeente regelmatig en op tijd overlegt met welzijnsinstellingen, woningcorporaties en ondernemersverenigingen. Zo zijn mensen altijd betrokken bij beslissingen die over hen gaan en wordt de gemeente meteen geïnformeerd over wat er speelt en waar ze op moet reageren.
- Veel inwoners zijn actief als vrijwilliger. Zonder vrijwilligers zou onze samenleving niet functioneren. Tegelijkertijd wordt er steeds meer eigen initiatief verwacht van mensen (denk ook aan mantelzorg). Het is cruciaal dat die mensen ook een plek hebben waar ze terecht kunnen voor hulp en vragen;

dat ze worden ondersteund om overbelasting tegen te gaan en dat we het werk aantrekkelijk houden zodat de drempel om het te doen laag blijft.

GroenLinks Beekdaelen pleit voor een vrijwilligerssteunpunt. Deze kan worden gevestigd in het dorpssteunpunt.

- Medewerkers aan het loket zijn klantvriendelijk, denken mee en kennen hun inwoners.
- De tevredenheid over de dienstverlening van de gemeente wordt regelmatig gemeten en verbeteringen worden snel doorgevoerd.
- De gemeentelijke website is toegankelijk voor iedereen - ook voor mensen met een beperking. De informatie op de website is makkelijk te vinden; dit wordt regelmatig getest door een inwonerpanel. Ook voor mensen die geen internet hebben, is informatie van de gemeente gemakkelijk te verkrijgen in het gemeentehuis, wijkposten en via lokale media.
- De gemeente biedt dienstverlening zoveel mogelijk digitaal aan.
- Zo is er ook een digitale evenementenkalender op de gemeentelijke website. Verenigingen kunnen hier zelf eenvoudig evenementen toevoegen en bijwerken.
- Mensen die behoefte hebben aan rechtstreeks contact en/of niet om kunnen gaan met de digitale dienstverlening, blijven we natuurlijk helpen aan het loket.
- Voor inwoners is er een klachtenmeldpunt.

46. DE GEMEENTELIJKE ORGANISATIE

Een GroenLinkse gemeente werkt doelgericht en efficiënt. Goede ambtenaren en een daadkrachtig bestuur betekent tevreden inwoners!

Programmapunten:

- Het College en de Raadsleden zijn zichtbaar in de dorpen.
- Bestuurlijke daadkracht is belangrijk. Afspraken worden nagekomen.
- De gemeente gaat zich in de verantwoording van het beleid meer richten op de inwoners. Zij hebben recht om te weten of gemeenschapsgeld goed wordt besteed.
- Raadsvergaderingen worden live uitgezonden op TV en/of het digitale kanaal.
- De gemeentelijke rekenkamer in Beekdaelen heeft een actieve rol en wordt serieus genomen.
- De huidige gemeentehuizen worden gewoon gebruikt. Nieuwbouw is niet nodig. De gebouwen voldoen prima voor de ambtenarenhuisvesting en voor de bestuurstaken.
- Wie krijgt subsidie en waarvoor? Via een openbaar subsidieregister willen we transparant maken hoe we met gemeentegeld omgaan. Hierbij moeten ook 'verborgen subsidies' worden vermeld (onderhoudswerkzaamheden die voor een bepaalde sportclub worden verricht bijvoorbeeld).
- Het vertrouwen in de democratie gaat de gemeente aan het hart. Raad, college en ambtelijke organisatie laten in ieder geval één keer per raadsperiode de eigen integriteit doorlichten.

GroenLinks Beekdaelen

- De gemeente moet in principe de kern van haar taken kunnen verrichten met eigen ambtenaren. Voor sommigen taken is echter specifieke expertise nodig. Of zijn eenmalig, of hebben baat bij een buitenstaander. Het inhuren van een externe adviseer is dan verstandiger.
- De basishouding van het ambtelijke apparaat is “Ja, mits”. Het mogelijk maken staat voorop.
- We toetsen aanbestedingen op kwaliteit en duurzaamheid, ook van personeel. In de zorg willen we dat een cliënt maar met één of een paar vaste hulpen te maken krijgt en dat de werkgever een goed personeelsbeleid voert. Wie inzet op de laagste prijs, creëert een prijzenoorlog die ten koste zal gaan van cliënten.
- ICT neemt een steeds grotere plek in binnen onze samenleving, en dus ook binnen de gemeentelijke organisatie en de gemeentelijke dienstverlening. Beekdaelen werkt samen met andere gemeenten om haar kennis van ICT te vergroten.